

tage noget Opsving, som det jo synes, der gjøres stærke Forsøg paa, maa det være indlysende for Enhver, at det er nødvendigt at sikre Statskassen den Indtægt af den indenlandske Suckeravul, som den ellers vil komme til at tabe i Sufferetolden, idet der jo selvfølgelig vil blive indført saa meget mindre Suffer her i Landet, som der maa blive adlet her hjemme, og sikkert man sig ikke en lignende Indtægt af den indenlandske Mol, som man hidtil har havt af det udenlandske Suffer, ville Finantserne jo komme til at lide et saadant Tab. Det forekommer mig ogsaa at være rigtigt, at man strax, inden denne Virksomhed har gædet noget videre om sig, vedtager et Lovforslag, saaledes at det kan blive klart for de Folk, der indlade sig derpaa, hvad de have at vente fra Statens Side i saa Henseende. Har man først ladet Virksomheden komme i Gang og sat en Del Folk i Beskæftigelse dermed, saa vil det senere blive ulige vanskelige at fordrø en Afgift af dem som den, man nu med Høie kan forlange. Man vil da møde den samme Modstand, som man nu møder, naar der er Tale om at borttage den Toldbeskyttelse, som visse Varer her i Landet have. Man vil svare, at nu er en Del Menneskers Gyldentis afhængig af denne Bedrift, og at disse Mennesker, hvis man nu indfører saadanne Beskatningsforhold, som gjøre deres Bedrift mindre indbringende, maa blive brodløse, og man vil komme med Alt det, man er vant til at høre, naar der er Tale om at borttage Beskyttelsen fra visse Fabrikationer her i Landet. Det vil efter min Mening være en topmaakt Arimelighed, om man tilbød Fabrikanterne af indenlandsk Suffer en saadan Fordel paa Statskassens Beskostning, som vilde komme dem tilgode, dersom man ikke beskatiede det indenlandske Suffer lige med det indførte. Man kunde lige saa godt give dem Ret til toldfrit at indføre et tilsvarende Kvantum Suffer fra Udlandet. For Statskassens Vedkommende vil Forholdet være akkurat det samme; den vil ikke tabe mere i det ene Tilfælde end i det andet. Seg kan derfor ikke Andet end anbefale dette Lovforslag paa det Bedste.

Sage: Seg tror, det er ganske rigtigt, at man, saaledes som Lovforslaget § 2 vil, lægger det indvundne Udbytte til Grundlag for Beskatningen. Med Hensyn til Enkeltheberne skal jeg kun bemærke, at Bestemmelsen i § 12 ikke synes mig heldig, idet det forekommer mig, at 5000 Ld. Noer i fortløbende Drift er et altfor lavt Tal at forlange. Hele Maskineriet med Hensyn til Opbygning og Bestemmelserne om Bygningernes Indretning er jo overordentlig kompliceret, men jeg tør ikke udtale nogen Dom om, hvorvidt disse Bestemmelser ere rigtige eller ikke. Med Hensyn til selve Besatningen maa det, skøndt jeg i det Væsentlige staa paa samme Standpunkt som den erede sidste Taler, dog være mig tilladt at

gjøre et Par Bemærkninger. Det er ganske i sin Orden, at Staten vil have Erstatning for det Tab i Toldindtægt, der kan flyde af Roedyrking med det Formaal at producere Suffer, og Tolden for Suffer spiller jo en saa overordentlig væsentlig Rolle, at dette er dobbelt Grund for os til at være varsomme med Hensyn til at afgive noget af denne Indtægt. Smidertid maa det være mig tilladt at gjøre opmærksom paa, at det Stridt, der her foreslaas, unægtelig er temmelig stærkt, og noget svaeriger de Principer, som ellers ere gjorte gjældende, ligesom det ogsaa f. Ex svaeriger dem, der gjøres gjældende med Hensyn til den Sag, som staa paa Dagsordenen efter denne, nemlig i Lovforslaget om Beskatning af indenlandsk Tølbak, hvorefter man er meget moderat med Hensyn til Overgangen til fuld Told. Jeg skal ikke videre holde mig til, at der i saa godt som alle andre Lande dels har været Toldfrihed, dels har været en meget langsom Paalæggelse af Told med Hensyn til indenlandsk Suffer, og at de Erfaringer, man har med Hensyn til, hvorvidt Fabrikkerne kunne staa sig, og hvorvidt selve Roedyrkingen, som dermed staa i Forbindelse, kan holde sig, efter at den en Gang er begyndt, ikke ere tilfredsstillende. Det Land, der staa os nærmest i denne Henseende, nemlig Sverig, har endnu ikke indført denne Told, men begynder først dermed i 1873, og det vil da vise sig, om Fabrikkerne og Roedyrkingen ville holde sig. Roedyrkingen til Suffertilvirkning er en Industri, der er ganske overordentlig vanskelig. Der er ikke nogen Plante, som frembyder saa store Vanskeligheder for Landmanden som Noen; der er ikke nogen Plante, som i samme Grad giver Misværet og forfælsketet Udbytte som denne, og derfor er Roedyrkingen gaaet saa langsomt frem her i Landet. I Forbindelse dermed fordres der desuden, for at dyrke Noer, en meget stor Arbeidskraft, som mange Steder i Landet ikke findes, og det er mig klart, at Arbejdslønnen vil stige efter en større Maalestok i de Dele af Landet, hvor man vil dyrke dem. Efter de Beregninger, som ere gjorte, og hvorom jeg har tilladt mig at søge Oplysning, har man tænkt sig at betale 100 Rd. Noer med 2 Mk. 8 f. En Lønde Noer veier, hvis jeg ikke feiler, 170 eller maasse 175 Pd., og saaledes bliver altsaa Prisen 4 Mk. 6 f. pr. Lønde. Det er meget tvivlsomt for mig, om Roedyrkingen vil udvikle sig stærkt med denne Præmie; thi det er en bekendt Sag, at Sufferroerne give et ringere Udbytte end andre Noer, og jeg tror ikke at anslaa Værdien af en Lønde Noer paa Stedet for høit, naar jeg siger, at den er 3 Mk. værd. Landmanden har saaledes de Noer, han bruger i sin Bedrift, anslaaede til 3 Mk. Lønden, og for nu at faae 4 Mk. 6 f. Lønden skal han føre dem til det Sted, hvor Roesfabriken findes. For at en Roesfabrik med Nytte kan dannes, tror jeg, der maa kræves en Produktion af 1 Million Pd.